

OPONENTSKÝ POSUDEK

Jméno studenta:	Natálie Kubíková
Téma práce:	Právní a etické aspekty transplantace lidských orgánů a tkání
Rozsah práce	přibližně 108 normostran
Datum odevzdání práce:	16. 6. 2023
Vedoucí diplomové práce:	prof. JUDr. Josef Salač, Ph.D.
Oponent diplomové práce:	JUDr. Mgr. Martin Šolc, Ph.D.

1. Aktuálnost (novost) tématu

Problematika transplantací v sobě zahrnuje celou řadu sporných otázek na pomezí práva, etiky a medicíny. Přestože české právo v této oblasti delší dobu nezaznamenalo až na dílčí výjimky významnější změny, naznačené problémy dosud mnohdy nebyly uspokojivě vyřešeny. Ostatně sama povaha této oblasti, kterou definuje neustálé napětí mezi právy příjemců a dárců orgánů jako i mezi rozdílnými společenskými zájmy, bude zřejmě udržovat diskusi o transplantacích věčně živou. Diplomantka se rozhodla k tématu přistoupit velmi komplexně, což v sobě skrývá riziko určité povrchnosti, při vhodně provedeném zpracování jde nicméně o téma aktuální, relevantní a vhodné.

2. Náročnost tématu na teoretické znalosti, vstupní údaje a jejich zpracování a použité metody

Zpracování zvoleného tématu je náročné již pro jeho multidisciplinární povahu. Autorka před sebe postavila úkol, jehož úspěšné splnění si žádá porozumění nejen právním aspektům problematiky (a to na různých úrovních od práva mezinárodního přes ústavní po právo občanské i trestní), ale také otázkám etickým, přičemž vše musí být propojeno dostatečným pochopením medicínské problematiky. Na úrovni diplomové práce, která je nutně rozsahově

omezena, pak zpracování tématu žádá také dovedný výběr stěžejních otázek každého z nastíněných aspektů a jejich kvalitní propojení. Diplomantka využila zejména metody analytické a deskriptivní.

3. Formální a systematické členění práce

Stavba práce je jednoznačně logická, velmi komplexní a z formálního hlediska vhodná. Autorka postupuje od obecného ke zvláštnímu, tj. od obecného vymezení transplantací přes jednotlivé vrstvy právní úpravy (v právu mezinárodním, evropském a českém) až po vybrané etické otázky.

4. Vyjádření k práci

Velmi komplexní přístup k tématu umožnil autorce práci pojmout jako jakousi rukověť právních otázek spojených s problematikou transplantací. Důsledkem tohoto přístupu je na druhou stranu i popisná povaha rozsáhlých pasáží, které shrnují právní úpravu. V tomto ohledu by bylo teoreticky možné autorce doporučit i některé velmi dílčí změny, např. důraznější rozlišení právně závazných a nezávazných mezinárodních dokumentů či vyjasnění podmínky neodkladné péče pro poskytnutí této péče bez souhlasu (srov. s. 22). V celkovém kontextu práce však nic z uvedeného nepředstavuje relevantní problém.

Autorce se dokonce podařil úspěch málo pravděpodobný, a to využít tematickou šíři práce k jejímu prospěchu, vyhnout se povrchnosti a pojednané dílčí otázky vhodně propojit. Již z práce se zdroji je zjevná poctivost, se kterou diplomantka k rešerši a následnému psaní práce přistoupila. Zejména ve čtvrté kapitole věnované právně-etickým aspektům tématu pak autorka přichází s vlastními kritickými postřehy, hodnoceními a úvahami *de lege ferenda*. V souhrnu tak jde o práci opravdu kvalitní.

5. Kritéria hodnocení práce

Splnění cíle práce	Cílem práce vymezeným na s. 2 je analýza současného právního stavu problematiky transplantací s ohledem na její základní etická dilemata a jejich možnou právní reflexi <i>de lege ferenda</i> , a rovněž s ohledem
--------------------	---

	na možnosti řešení nedostatku orgánů k transplantaci. Tento cíl byl naplněn.
Samostatnost při zpracování tématu včetně zhodnocení práce z hlediska plagiátorství	Samostatnost při psaní práce hodnotit nemohu, nemám však žádný důvod domnívat se, že by autorka nepostupovala samostatně. Žádné známky plagiátorství jsem v práci nenašel.
Logická stavba práce	Stavba práce je velmi logická a z formálního hlediska vhodná.
Práce se zdroji (využití cizojazyčných zdrojů) včetně citací	Práce se zdroji je kvalitní. Autorka čerpala z rozsáhlé odborné literatury, právních předpisů i internetových zdrojů. Významně jsou zastoupeny periodické odborné prameny v anglickém jazyce. Judikatura je velmi skromná, což je ovšem pochopitelné s ohledem na specifika tématu. Citace jsou v práci používány rozsáhle a za konzistentního použití citační normy.
Hloubka provedené analýzy (ve vztahu k tématu)	Analýza je provedena v kvalitě vyhovující požadavkům na závěrečnou práci tohoto stupně. Některé části práce jsou spíše popisné, to však vyplývá z povahy tématu a celkového uchopení práce; jiné části práce jsou pak analyticky kvalitní a obsahují zajímavá kritická hodnocení a postoje autorky.
Úprava práce (text, grafy, tabulky)	Grafická úprava práce je dobrá.
Jazyková a stylistická úroveň	Jazyková a stylistická úroveň práce odpovídá požadavkům na závěrečnou práci tohoto typu. Text je čtivý, není rušen gramatickými chybami ani překlepy zásadnější povahy. Je nicméně třeba upozornit na poměrně často chybějící interpunkci (čárky) v souvětích. Drobným (a bohužel přespříliš viditelným) nedostatkem je opakování chyby v psaní termínu „ <i>de lege ferrenda</i> “ (správně s jedním <i>r</i>).

6. Přípomínky a otázky k zodpovězení při obhajobě

Doporučení/nedoporučení práce k obhajobě	Práci k obhajobě doporučuji s předběžným hodnocením výborně.
---	---

Jak hodnotíte přínos Národního akčního plánu pro darování a transplantaci orgánů pro léta 2010-2016?

V Praze dne 23. srpna 2023

oponent